

3. *Кузьмичов В.С., Пиріз І.В.* Використання спеціальних знань при розслідуванні розкрадань вантажів на залізничному транспорті: монографія. Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2008. 168 с.

4. *Махов В.Н.* Использование знаний сведущих лиц при расследовании преступлений: монография. Москва: Изд-во РУДН, 2000. 296 с.

5. *Эйсман А.А.* Заключение эксперта. Структура и научное обоснование Москва: Юрид. лит. 1967. С. 91.

6. *Белкин Р.С.* Криминалистическая энциклопедия. Справочное пособие. Москва: БЕК, 1997. С. 217.

7. *Марчак В.Я.* Використання спеціальних психологічних знань у досудовому слідстві: монографія. Чернівці, 2005. 152 с.

8. *Бишевец О.В.* Використання спеціальних знань у доказуванні в кримінальних провадженнях. URL: https://vkslaw.knu.ua/images/verstka/2_2015_Bushevec.pdf (дата звернення: 03.06.2021).

9. *Грамович Г.И.* Тактика использования специальных знаний в раскрытии и расследовании преступлений: учебное пособие. Минск: МВШ МВД СССР, 1987. 66 с.

10. *Белкин Р.С.* Курс советской криминалистики. В 3 т. Т.1. Москва, 1977. С. 218.

11. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення 09.06.2021).

12. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / відп. ред. Ківалов С.В., Міщенко С.М., Захарченко В.Ю. Харків: Одиссей, 2013. 1104 с.

13. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / за заг. ред. проф. Гончаренка В.Г., Нора В.Т., Шуміла М.Є. Київ: Юстініан, 2012. 1328 с.

14. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2-х т. / за заг. ред. Тація В.Я., Пшонки В.П., Портнова А.В. Харків: Право, 2012. 844 с.

15. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text> (дата звернення: 09.06.2021).

16. *Стринжа В.К.* Процесуальні питання використання спеціальних знань у кримінальному судочинстві (до розробки нового КПК України). Вісник Академії правових наук України. 1994. № 2. С. 148–154.

17. *Біленчук П.Д., Гель А.П., Салтевський М.В., Семаков Г.С.* Криміналістика (криміналістична техніка): курс лекцій. Київ: МАУП, 2001. 216 с.

18. *Гончаренко В.Г.* Научно-технические средства в следственной практике. Киев, 1984. С. 13.

19. *Пунда О.* Допустимість використання науково-технічних засобів у кримінальному процесі. Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. 2002. № 1. С. 129–135. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2002_1_24 (дата звернення: 09.06.2021).

20. *Сорокотягин И.Н.* Специальные познания в расследовании преступлений. Ростов-на-Дону: Изд-во ун-та, 1984. 120 с.

21. *Неня О.В.* Сучасні можливості оптичних методів криміналістичних досліджень мікрооб'єктів: монографія; за заг. ред. д.ю.н., проф. Н.І. Клименко. ДНДІ МВС України, Вінниця: ТОВ “Нілан-ЛТД”, 2016. 224 с.

REFERENCES

1. Filososfs'kyy slovnyk. Philosophical Dictionary / ed. V.I. Shinkaruk. 2nd ed., reworked. and extended. Kyiv, 1986. 800 p.; Sovetskyy entsyklopedycheskyy slovar'. Soviet encyclopedic dictionary. Moscow: Soviet Encyclopedia, 1981. 1600 p. [in Ukrainian].

2. *Svetlichnyy, A.A.* K voprosu o diskussionnosti ponyatiya “spetsial'nyye znaniya”. On the question of the controversial nature of the concept of “special knowledge”. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/k-voprosu-o-diskussionnosti-ponyatiya-spetsialnye-znaniya/viewer> (Date of Application: 03.06.2021) [in Russian].

3. *Kuz'michov, V.S., Pyrih, I.V.* (2008) Vykorystannya spetsial'nykh znan' pry rozsliduvanni rozkradan' vantazhiv na zaliznychnomu transporti. “The Use of Special Knowledge in the Investiga-

tion of Theft of Goods by Rail”: monograph. Dnipropetrovsk: Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs affairs; Lira LTD. 168 p. [in Ukrainian].

4. *Makhov, V.N.* (2000) Ispol'zovaniye znaniy svedushchikh lits pri rassledovanii prestupleniy. “Use of Knowledge of Knowledgeable Persons in the Investigation of Crimes”: monograph. Moscow: RUDN University Publishing House 2. 96 p. [in Russian].

5. *Eysman, A.A.* (1967) Zaklyucheniye eksperta. Struktura i nauchnoye obosnovaniye. “Expert Opinion. Structure and Scientific Rationale”. Moscow: Jurid. lit. P. 91 [in Russian].

6. *Belkin, R.S.* (1997) Kriminalisticheskaya entsiklopediya. Forensic encyclopedia. Reference Manual. Moscow: BEK. P. 217 [in Russian].

7. *Marchak, V.Ya.* (2005) Vykorystannya spetsial'nykh psykholohichnykh znan' u dosudovomu slidstvi. “The Use of Special Psychological Knowledge in the Pre-trial Investigation”: a monograph. Chernivtsi. 152 p. [in Ukrainian].

8. *Byshevets', O.V.* Vykorystannya spetsial'nykh znan' u dokazuvanni v kryminal'nykh provadzhennyakh. “Use of Special Knowledge in Evidence in Criminal Proceedings”. URL: https://vkslaw.knu.ua/images/verstka/2_2015_Bushevec.pdf (Date of Application: 03.06.2021) [in Ukrainian].

9. *Gramovich, G.I.* (1987) Taktika ispol'zovaniya spetsial'nykh znaniy v raskrytii i rassledovanii prestupleniy. “Tactics of Using Special Knowledge in the Disclosure and Investigation of Crimes”: tutorial. Minsk: MVS of the Ministry of Internal Affairs of the USSR. 66 p. [in Russian].

10. *Belkin, R.S.* (1977) Kurs sovetskoy kriminalistiki. “The Course of Soviet Criminology”: in 3 vol. Vol. 1. Moscow. P. 218. [in Russian].

11. Criminal Procedure Code of Ukraine: Law of Ukraine of 13.04.2012 No 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (Date of Application: 09.06.2021) [in Ukrainian].

12. Kryminal'nyy protsesual'nyy kodeks Ukrayiny. Naukovo-praktychnyy komentar. Criminal Procedure Code of Ukraine. Scientific and practical commentary / resp. ed. Kivalov, S.V., Mishchenko, S.M., Zakharchenko, V.Yu. Kharkiv: Odyssey, 2013. 1104 p. [in Ukrainian].

13. Kryminal'nyy protsesual'nyy kodeks Ukrayiny. Naukovo-praktychnyy komentar. Criminal Procedure Code of Ukraine. Scientific and practical commentary / for general ed. prof. Goncharenko V.G., Nor V.T., Shumilo, M.E. Kyiv: Justinian, 2012. 1328 p. [in Ukrainian].

14. Kryminal'nyy protsesual'nyy kodeks Ukrayiny. Naukovo-praktychnyy komentar. Criminal Procedure Code of Ukraine. Scientific and practical commentary: in 2 vol. / eds Tatsii, V.Ya., Pshonka, V.P., Portnova, A.V. Kharkiv: Pravo, 2012. 844 p. [in Ukrainian].

15. On Forensic Examination: Law of Ukraine of February 25, 1994 No 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text> (Date of Application: 09.06.2021) [in Ukrainian].

16. *Strynzha, V.K.* (1994) Protsesual'ni pytannya vykorystannya spetsial'nykh znan' u kryminal'nomu sudochynstvi (do rozrobky novoho KPK Ukrayiny). “Procedural Issues of Using Special Knowledge in Criminal Proceedings (before the development of the new CPC of Ukraine)”. Bulletin of the Academy of Legal Sciences of Ukraine. No 2. P. 148–154 [in Ukrainian].

17. *Bilenchuk, P.D., Hel', A.P., Saltevs'kyy, M.V., Semakov, H.S.* (2001) Kryminalistyka (kryminalistychna tekhnika): kurs lektsiy. “Forensics” (forensic technique): a course of lectures. Kyiv: MAUP. 216 p. [in Ukrainian].

18. *Goncharenko, V.G.* (1984) Nauchno-tekhnicheskiye sredstva v sledstvennoy praktike. “Scientific and Technical Means in Investigative Practice”. Kiev. P. 13 [in Russian].

19. *Punda, O.* (2002) Dopustymist' vykorystannya naukovo-tekhnichnykh zasobiv u kryminal'nomu protsesi. “Admissibility of the Use of Scientific and Technical Means in Criminal Proceedings”. Bulletin of the Khmelnytsky Institute of Regional Management and Law 1, 129–135. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2002_1_24 (Date of Application: 09.06.2021) [in Ukrainian].

20. *Sorokotyagin, I.N.* (1984) Spetsial'nyye poznaniya v rassledovanii prestupleniy. “Special Knowledge in the Investigation of Crimes”. Rostov-on-Don: University Press. 120 p. [in Russian].

21. *Nenya, O.V.* (2016) Suchasni mozhyvosti optychnykh metodiv kryminalistychnykh doslidzhen' mikroob'yektiv. “Modern Possibilities of Optical Methods of Forensic Research of Microobjects”: monograph; for general ed. Ph.D., prof. N.O. Klimenko. State Research Institute of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, Vinnytsia: LLC “Nilan-LTD”. 224 p. [in Ukrainian].

Nenia Olena,
Cand. Sci. (Law),
Head of the Department of the State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0001-9721-5718

USE OF SPECIAL KNOWLEDGE IN CRIMINAL PROCEEDINGS

Research article notes that the use of special knowledge, the use of scientific and technical means and methods plays a crucial role in the detection and investigation of criminal offenses. In view of this, many domestic and foreign criminologists have paid considerable attention to the aspects of the use of special knowledge in criminal proceedings, in particular the procedural basis of their application.

An analysis of the understanding of individual scientists of the concept of “special knowledge” and its differences from the concept of “special knowledge” is carried out. The author’s definition of the term “special knowledge” is offered.

Emphasis is placed on the fact that one of the current, natural and key issues of the theory and practice of detection and investigation of criminal offenses is the procedural regulation of the use of special knowledge. At the same time, there is no norm in the criminal procedure legislation of Ukraine that would be devoted to the application of special knowledge. The law does not specify a complete list of methods and tools of forensic techniques that can be used in the investigation of criminal offenses. Analysis of the understanding of individual scholars of the use of special knowledge in the system of legal regulation makes it possible to state that due to the number of scientific and technical means and methods, which is constantly increasing, it is really inappropriate to list them in law. At the same time, it is necessary to formulate in criminal law the general concepts of “special knowledge” and “scientific and technical means and methods” and their features, as well as to outline the requirements that would meet the special knowledge used in criminal proceedings. There are two groups of requirements that must be met by special knowledge used in criminal proceedings, which constitute such a complex concept as the legality of their use.

Keywords: special knowledge, criminal proceedings, scientific and technical means and methods, procedural regulation, legality, admissibility.

Отримано 10.06.2021